

الله أكبر

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ لِقَوْمِهِ يَقَوْمِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا وَآتَاكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ (۲۰) يَقَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَى أَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ (۲۱) قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ وَإِنَّا لَنَنْدُخُلُهَا حَتَّى يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِن يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ (۲۲) قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَانْكُمُ غَالِبُونَ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (۲۳) قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّا لَنَنْدُخُلُهَا أَبَدًا مَا دَامُوا فِيهَا فَادْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ (۲۴) قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ (۲۵) قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً يَتِيهُونَ فِي الْأَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ (۲۶)

و [یاد کن] زمانی را که موسی به قوم خود گفت ای قوم من نعمت خدا را بر خود یاد کنید آنگاه که در میان شما پیامبرانی قرار داد و شما را پادشاهانی ساخت و آنچه را که به هیچ کس از جهانیان نداده بود به شما داد (۲۰) ای قوم من به سرزمین مقدسی که خداوند برای شما مقرر داشته است در آیید و به عقب بازنگردید که زیانکار خواهید شد (۲۱) گفتند ای موسی در آنجا مردمی زورمندند و تا آنان از آنجا بیرون نروند ما هرگز وارد آن نمی شویم پس اگر از آنجا بیرون بروند ما وارد خواهیم شد (۲۲) دو مرد از [زمره] کسانی که [از خدا] می ترسیدند و خدا به آنان نعمت داده بود گفتند از آن دروازه بر ایشان [بتازید و] وارد شوید که اگر از آن درآمدید قطعا پیروز خواهید شد و اگر مؤمنید به خدا توکل کنید (۲۳) گفتند ای موسی تا وقتی آنان در آن [شهر]ند ما هرگز پای در آن ننهیم تو و پروردگارت برو [ید] و جنگ کنید که ما همین جا می نشینیم (۲۴) [موسی] گفت پروردگارا من جز اختیار شخص خود و برادرم را ندارم پس میان ما و میان این قوم نافرمان جدایی بینداز (۲۵) [خدا به موسی] فرمود [ورود به] آن [سرزمین] چهل سال بر ایشان حرام شد [که] در بیابان سرگردان خواهند بود پس تو بر گروه نافرمانان اندوه مخور (۲۶)

قرائت

ترجمه

درس هفتم

وضعیت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان،
پس از رسول خدا (ص)

مقدمه ی درس

دانستیم که مسئولیت ولایت و حکومت رسول خدا(ص)، پس از ایشان نیز ادامه می یابد بر اساس تدبیر حکیمانه ی خدا، امیرالمومنین (ع) و امامان معصوم از نسل ایشان جانشینی رسول خدا(ص) را بر عهده داشتند و از جانب خدا به ولایت و رهبری جامعه برگزیده شدند.

البته پس از رسول خدا(ص) حوادثی پیش آمد که باعث دور افتادن مردم از رهبری و هدایت امامن معصوم(ع) شد. این مسئله شرایط و اوضاع اجتماعی خاصی را در جامعه آن روز پدید آورد.

اکنون می خواهیم اوضاع فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان پس از رسول خدا(ص) و نحوه ی برخورد مسلمانان با ائمه اطهار(ع) را بررسی کنیم.

تدبر در قرآن

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ
أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ
فَلَنَ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾

سوره آل عمران

و محمد نیست، مگر رسولی که پیش از او رسولان دیگری پس اگر او بمیرد یا کشته شود، آیا شما به گذشته (و آیین بودند. پیشین خود) باز می گردید؟ و هرکس به گذشته بازگردد، به خدا هیچ گزند و زبانی نرساند و خداوند به زودی سپاسگزاران را پاداش می دهد.

پرسش:

- ۱- خداوند چه هشدار می دهد؟
- ۲- آیا خطر بازگشت به ارزش های دوران جاهلیت فقط اختصاص به زمان پیامبر دارد؟
- ۳- به نظر شما، سپاسگزاران واقعی نعمت رسالت، در جامعه ی امروزی چه کسانی اند؟

پس از رحلت رسول خدا(ص)

مسیر پیامبر

- رهبری امت از این مسیر خارج شد

- نظام حکومت اسلامی بر مبنای ((امامت)) تحقق نیافت

- امامان معصوم(ع) فاقد قدرت و امکانات لازم برای اجرای همه جانبه ی مسئولیت های خود بودند

- بعد از مدت کوتاهی حکومت به دست بنی امیه افتاد کسی که سرسختانه با پیامبر(ص) سر جنگ داشت.

- خلافت رسول خدا(ص) به حکومت سلطنتی تبدیل شد

بنی امیه

- رهبر مشرکان در زمان جاهلیت
- اسلام ظاهری پس از فتح مکه

ابوسفیان

- راه اندازی جنگ صفین بر علیه امام علی (ع)
- تبدیل خلافت پیامبر (ص) به سلطنت

معاویه

- انجام علنی همه ی کارهای زشت و ناپسند
- به شهادت رساندن امام حسین(ع) و یارانش

یزید

با همفکری دوستان خود بگویید چه عواملی باعث شد که بعد از گذشت پنجاه سال از وفات پیامبر(ص)، نوه ی ایشان یعنی امام حسین (ع) این گونه توسط امت پیامبر(ص) به شهادت برسد؟

پیش بینی امیر المؤمنین(ع)

بر اساس تعلیمات پیامبر(ص) و مشاهده نحوه عمل مسلمین پس از رحلت پیامبر(ص)

ضعف و سستی امت در دفاع از حق

نتیجه ی حکومت بنی امیه:

حکومتشان دو دسته میشود

پیروزی شامیان

مهمترین ویژگی حکومت بنی امیه

آخرت
می خواهد

دنیا
می خواهد

• پیروی و فرمانبرداری کامل
آنها از معاویه

• در مسیر خود(باطل) متحدند
در حالیکه مسلمانان در راه
حق تفرقه دارند

شیوه ی حکومت داری بنی عباس

ظلم و ستم به
اهل بیت (ع)
به بهانه ی
عموزادگی

ادامه روش سلطنتی
بنی امیه

به دست آوردن
حکومت به نام ائمه

بنی عباس

به جا ماندن دین اسلام

قرآن

اهل
بیت (ع)

میراث پیامبر (ص)

این مسأله مشکلی برای پیروان ائمه
پیش نیاورد؛
زیرا احادیث پیامبر (ص) از طریق
انسان‌هایی معصوم به آن‌ها رسیده
است.

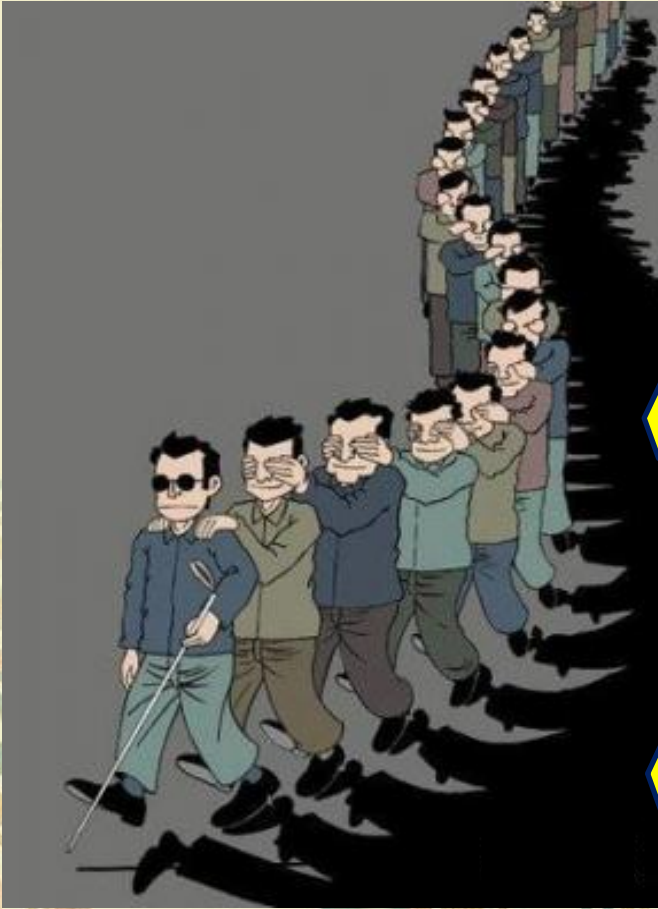
عالمان وابسته به قدرت و علمای اهل کتاب مانند کعب
الاحبار که به ظاهر مسلمان شدند.

عاملان

❖ تفسیر و تعلیم آیات قرآن و معارف اسلامی مطابق با
افکار خود و به نفع قدرتمندان

❖ نقل داستان های خرافی از پیامبر(ص) و راهیابی این
مطالب به کتب مسلمانان و گمراهی بسیاری از آنها

اقدامات

انزوا

الگو های اصیل اسلامی و
اهل بیت

شهرت و
جایگاه

الگو های دور از معیار های
اسلامی

اکثر مردم دنباله رو شخصیت
های برجسته جامعه

شخصیت های باتقوا و جهادگر و مورد
احترام و اعتماد پیامبر(ص)

منزوی شدند

پس از رحلت
پیامبر(ص)

طالبان قدرت و ثروت

منزلت یافتند

خلاصه درس

- احتمال خطا
- شرایط مناسب برای جاعلان
- محروم ماندن مردم از این منبع هدایت

ممنوعیت نوشتن
حدیث

تحریف در معارف توسط عالم‌نماها

جعل حدیث

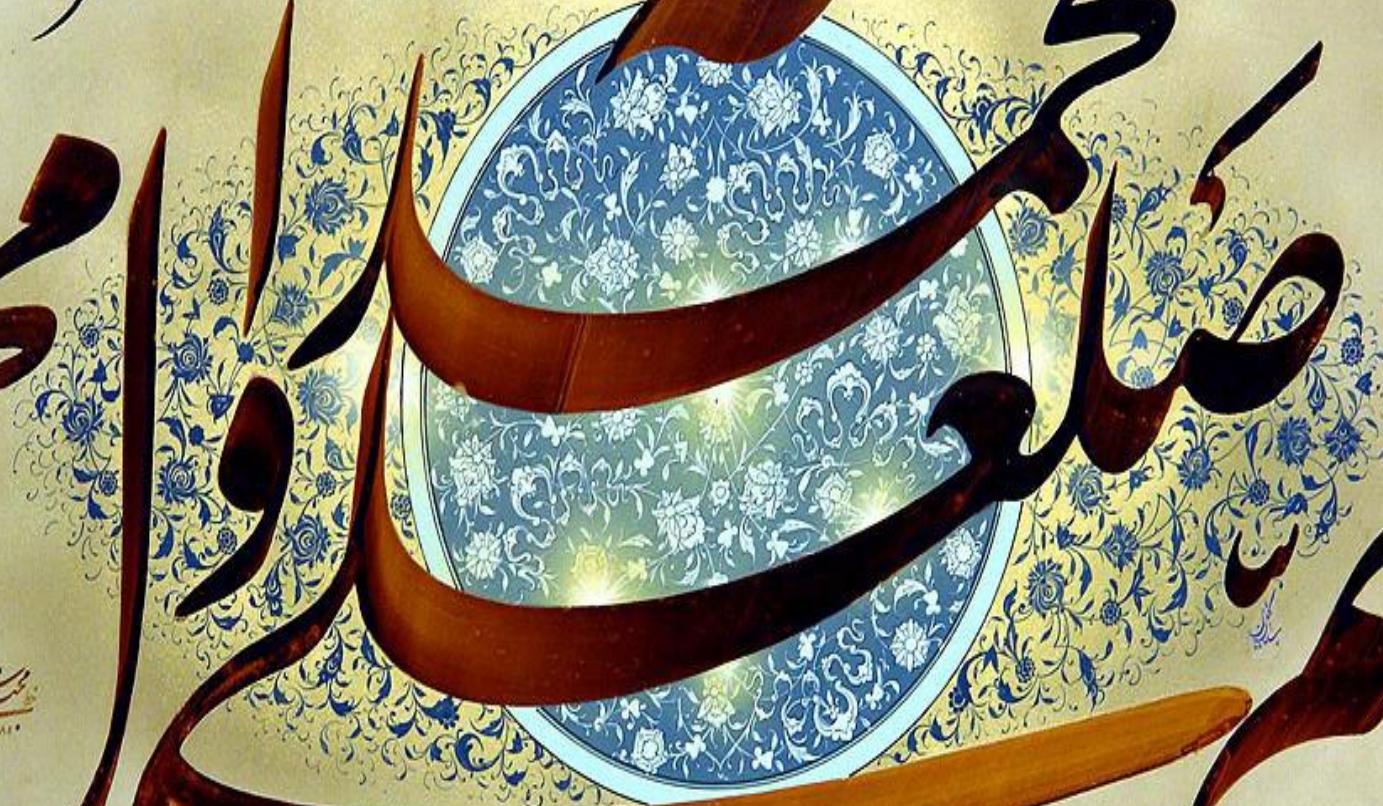
به انزوا کشاندن الگوهای اسلامی و
معرفی الگوهای غیر قابل اعتماد

الگوهای
نا مناسب

تبدیل حکومت عدل نبوی(ص) به
حکومت ظلم و ثروت اندوزی

سلامنت

محمد رسول الله

محمد رسول الله